

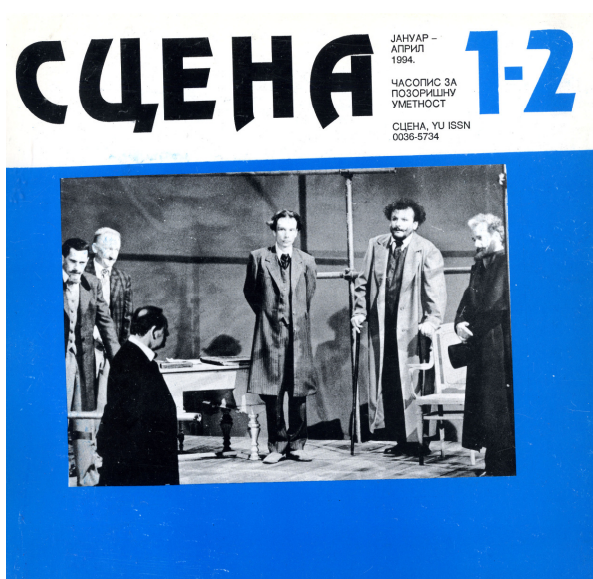
MOJ ROĐAK I BRAT OD STRICA, MELVI ALBAHARI JEDNA KRATKA BIOGRAFIJA

ALBAHARI MELVI (Mihailo-Miša), rođen je u Sarajevu 1935. godine, od oca Jakova (diplomiranog pravnika) i majke Jozefine – Fine (profesorke fizike i hemije). Po struci mašinski inženjer metalurškog smera, diplomirao 1958. godine na Tehnološkom fakultetu u Beogradu. Umro je 1997. godine na Novom Zelandu u gradu Vangarei (Whangarei, Northland).

Bio je scenarista pozorišne drame "**Bližnji svoj**" koju je napisao 1958. godine u Beogradu, gde je bila postavljena i izvođena na sceni "**Ateljea 212**", i u kojoj je jednu od uloga igrala i naša poznata glumica Irena Kolesar (u ulozi Lili). Predstava je učestvovala i na novosadskom dramskom i pozorišnom festivalu "**Sterijino pozorje**" - 3. Jugoslovenskim pozorišnim igrama, 1958. godine.

Logo „Ateljea 212”

Naslovna strana časopisa "SCENA"
iz 1994. godine

Novosadski časopis za pozorišnu umetnost "**SCENA**", u broju 1-2, za 1994. godinu, na petnaest strana (str. 45-60) donosi kompletan tekst scenarija drame Melvija Albaharija, "**Bližnji svoj**", kao i *dramaturšku belešku* iz pera režisera, profesora i autora više knjiga o glumi i režiji, **Bore Draškovića**, dugogodišnjeg člana Srpskog PEN centra. U svom komentaru o ovom delu, njegovom piscu (Melviju) i samoj atmosferi nakon predstave, između ostalog kaže i sledeće: "*Kada se čula poslednja reč na sceni, publika je, odavši priznanje glumcima, izazvala i nepoznatog pisca. Iz prvih redova partera digao se jedan mlad, čvrsto građen čovek i jednim skokom našao se na pozornici. Bilo je nečeg dirljivog i u njegovom superiornom stavu (s rukama u džepovima) i u njegovoj prikrivenoj nespretnosti. Očigledno zbunjen, on se za trenutak kolebao kome carstvu da se privoli: publici ili glumcima... Njegovo ime ima bizaran zvuk, kao da je izazvan na nepoznatom instrumentu: Melvi Albahari... Reći ću odmah, i bez ikakvog ustezanja: Albahari je nesumljivo darovit pisac... I čitavo to doba se vraća kao da nije nikad izmaklo u prošlost: oko dotad potpuno nepoznatog pisca sedeo je krug mladih intelektualaca budućih slikara, doktora, urednika, naučnika, muzičara, izučavaoca vere ili ideologija, pustolova – moji drugovi i ja, nikad dotad, i dugo još posle, tako blizu pozornici, na mestima rezervisanim za važne ličnosti... Nije nas zbunjivalo to što je Melvi, tehnolog po struci, pre svih nas koji smo studirali umetnost, skočio u nepoznato, naslućivali smo zakonitost, verujući još tada u tajnu vezu nauke i poezije. Sedeli smo jedan pored drugog, ustao sam da izađe iz reda punog drugara i izvede onaj*

slavni skok na pozornici zbog kojeg je najstrožiji kritičar odbacio svoj uobičajeni ledeni manir pisanja prikaza... Melvi je, posle, brzo, kao što je i sve drugo savlađivao, napisao još dve drame: stavio je tačku na svog Maksima Crnojevića, onda odbacio padobran i prepustio se tajanstvenoj sudbini, nikad ne dovršivši svoj put pisca. Izabrao je nestvarniji čin od pisanja komada: živeti svoj život kao antirežiju!

Melvi - oko 1958. godine (slika desno)

Ovaj Melvijev tekst za predstavu "**Bližnji svoj**", kao avangardni, pomenut je i u knjizi filmskog i pozorišnog kritičara dr Petra Volka "**Pisci nacionalnog**

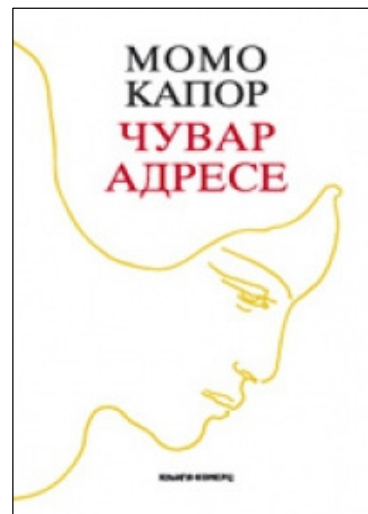

teatra – Pozorišni život u Srbiji 1835-1994." (1995.g.), sledećom piščevom opservacijom: "Svaki projekat trebalo je da bude nešto posebno, ali je to bilo teško ostvarljivo... Sa avangardnim pretenzijama izveden je tekst "Bližnji svoj" Melvija Albaharija. **Mati Miloševiću** (koji je režirao tu predstavu, o.a.) kao reditelju se učinilo da taj bujni, često i konfuzni tekst u kome ima raznih emocionalnih zanosa i intelektualnih preterivanja, poseduje unutrašnju strast i snagu zbog koje ga vredi prikazati publici. Bilo je tu i želje za nekonvencionalnošću, avangardnih manira i potrebe za razgolićavanjem odnosa koji postoje među glavnim protagonistima. Rasprava o tome šta kome život pruža, šta ko daje i dobija, ponekad izgleda naturalistički agresivna, a na trenutke se činilo nedovoljno iskrena. Da se to moglo uopšte igrati zasluga je upravo reditelja koji je tekst pročitao, stilizovao mizanscen i interpretatorima nametnuo prihvatljiv stil".

Književnik, istoričar književnosti, predsednik Srpskog PEN centra i član Krunskog saveta, akademik **Predrag Palavestra**, u svojoj knjizi "**Jevrejski pisci u srpskoj književnosti**" (1998.g., str. 151) za Melvija kaže: "Kao avangardni dramski pisac u vreme oslobađanja od političkih stega, u beogradskom „Ateljeu 212" svoj književni rad započeo je mladi Melvi Albahari (1935.g. – 1997.g.). Dočekana pohvalama, njegova drama "**Bližnji svoj**" (1958.g.) bila je vedar nagoveštaj uspešne književne i pozorišne karijere koju je pisac iznenadno prekinuo, napustio pozorište i književnost, i zauvek se iselio iz zemlje; umro je na Novom Zelandu".

Proslavljeni književnik, slikar i novinar **Momo Kapor**, u svom romanu "**Čuvar adrese**" (2004.g., iz njegove "*Trilogije o Sarajevu*") posvećuje mu 12 stranica (str. 169-180) ove svoje knjige, opisujući Melvijev život i svoje prijateljstvo sa njim. Pa između ostalog kaže: "*Među onima koji su pohađali, s vremena na vreme, kraće ili duže, ovu kafansku filozofsku školu (poznata sarajevska kafana "Kod dva vola", o.a.), na čijoj se trpezi odvijala platonovska gozba domaćim mezetlucima i enciklopedijskim citatima, bilo je svakojakih mladih ljudi sklonih umetnicima i umetnosti... Svakako najzanimljiviji, bio je Melvi Albahari (pisac drame "Bližnji svoj" 1960. (ovde Kapor čini nenamernu grešku – dramu je Melvi režirao 1958. godine, o.a.) koja je uspešno igrana u Ateljeu 212), mladi student tehnologije iz Beograda, inače rođeni Sarajlija, koji je za ovaj sto dolazio za vreme zimskih i letnjih raspusta... a drugovali smo još od osnovne škole, postavši prijatelji, kao devetogodišnjaci... Melvi je bio pravi atleta niskog rasta, sačinjen od napetih tetiva i mišića. Takmičio se u dizanju tereta, a svaki dan je, poput gume za žvakanje,... kao da je u pitanju harmonika, rastezao splet opruga, oblikujući tako, do savršenstva, svoje telo*".

U knjizi Momo Kapor u kratkim fragmentima piše i o Melvijevim kontaktima sa sarajevskim filozofom, mikologom¹ i akademikom, **Ivanom Fohtom** (1927-1992.g.); sa književnikom, novinarom i istoričarem umetnosti, **Hamzom Humom** (1895- 1970.g.); sa književnikom i lekarom, **Isakom Samokovlijom** (1889- 1955.g.), autorom više knjiga o životu bosanskih Jevreja, od kojih su neke poslužile i kao scenarij za pozorišne i TV drame i sa beogradskim kompozitorom, pedagogom, muzičkim piscem i akademikom, **Enrikom Josifom** (1924- 2003.g.).

U gradu Čačku, gde Melvi sa roditeljima dočekuje nemačku okupaciju 1941. godine, **jedna ulica danas nosi ime njegovog oca, prvoborca, Jakova Albaharija**.

Jakov-Jakica Albahari
7.2.1932.g.

Melvi Albahari, kao Mihailo-Miša Kupčević
24.3.1943.g.

¹ Grana biologije koja izučava gljive (pečurke).

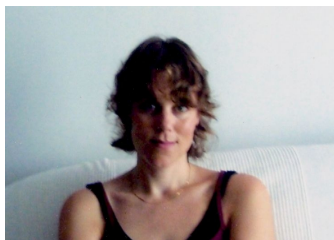
Zahvaljujući humanosti i hrabrosti porodicâ Vojina i Luke Radojičić i Stanisave i Branka Bojovića, a krijući se pod lažnim imenom Mihailo – Miša Kupčević, vihor rata preživljava samo sedmogodišnji Melvi. Njegova majka i otac nisu imali tu sreću. Majka Fina uhapšena je i potom streljana 26. decembra 1941. godine, a otac Jakov par meseci posle nje. Zlu sudbinu i posljednje dane njegove majke opisala je Dara Gavrilović, penzioner iz Čačka, u nagrađenoj priči koju je objavio lokalni list "Čačanski glas", 1. oktobra 1989. godine, dok u tom istom časopisu 1990. godine, kao deo šireg feljtona iz pera čačanskog novinara i hroničara **Mileta – Miroslava Mojsilovića**, biva objavljeno sedam nastavaka u kojima je dat kompletan prikaz ratne sudbine porodice Jakova, Fine i Melvija Albaharija.

Oktobra 2004. godine, **Tehnološko-metalurški fakultet Univerziteta u Beogradu**, povodom pedeset godina od upisa na Tehnološki fakultet, među ostalim studentima, izdaje "Zlatni indeks" br. 403/54, i na ime **Albahari J. Melvija**.

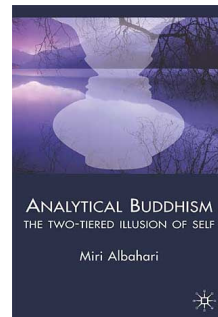

Indeks je posthumno, u njegovo ime, preuzeo njegov rođak i brat od strica, Aron Albahari.

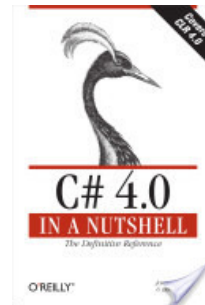
Iza Melvija su ostali njegova supruga **Sonja** (poreklom Engleskinja) sa kojom se venčao u Izraelu, kći **Mirjam*** (rođena u Izraelu 1968.g.), sin **Jozef**** (rođen u Engleskoj) i najmlađi sin **Benjamin***** (rođen na Novom Zelandu 1976.g.).

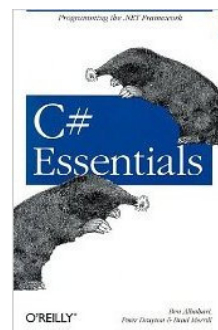
*Mirjam-Miri - Doktorirala je filozofiju na Univerzitetu u Kalgariju/Kanada. Sada asistent profesor na Univerzitetu Zapadna Australija. Autor je knjige "Analitički budizam: Dva nivoa iluzije sopstva". <http://www.palgrave.com/products/title.aspx?pid=276260>

**Jozef-Joe - Softverski projektant. Autor i koautor sa mlađim bratom Benjaminom više knjiga o projektovanju i programiranju softvera - <http://www.oreillynet.com/pub/au/2690>. Bio je glavni programer softvera u kompaniji "Egton Australija", kompaniji koja se bavila razvojem i snabdevanjem kompjuterskih sistema medicinskih ustanova.

***Benjamin-Ben - Bio je program menadžer u Majkrosoftu 5 godina i provajder kompjuterskih alata za određene programe. Suosnivač je "Genamiksa", kompanije za softver i web razvoj, i osnivač [Take On It](http://www.takeonit.com), sajta za razmenu mišljenja stručnjaka, lidera i organizacija. Autor je i koautor više stručnih knjiga iz oblasti projektovanja i programiranja softvera -

http://www.amazon.com/s?ie=UTF8&page=1&rh=n%3A697342%2Cp_lbr_one_browse-bin%3ABen%20Albahari

Link za posetiti:

<http://books.google.rs/books?id=Y0rWd-Q2xkC&pg=PR17&lpg=PR17&dq=sonia+albahari&source=bl&ots=R8EyS9VHZo&sig=gfv6-mHM3TBila4SaFH9Gfd0w&hl=sr#v=onepage&q=sonia%20albahari&f=false>

Slike sarajevskog slikara i člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Franje Likara (1927.-), bliskog prijatelja Albahari Melvija iz dana njihove mladosti u Sarajevu